



ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Στο Σχέδιο Νόμου για την «Κύρωση της Συμφωνίας Πολιτικού Διαλόγου και Συνεργασίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών της, αφενός, και της Δημοκρατίας της Κούβας, αφετέρου».

ΠΡΟΣ ΤΗ ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Η Συμφωνία Πολιτικού Διαλόγου και Συνεργασίας μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των κρατών μελών της, αφενός, και της Δημοκρατίας της Κούβας, αφετέρου, η πρώτη διμερής Συμφωνία μεταξύ ΕΕ και Κούβας, θα αποτελέσει το νομικό πλαίσιο για τις σχέσεις των δύο πλευρών. Στη Συμφωνία προβλέπεται ενισχυμένος πολιτικός διάλογος, βελτιωμένη διμερής συνεργασία και ανάπτυξη κοινής δράσης σε πολυμερή fora. Πρόκειται για Μικτή Συμφωνία, ανήκει, δηλαδή, στις Συμφωνίες εκείνες που συνομολογούνται από κοινού από την Ε.Ε. και τα κράτη μέλη της με τρίτα κράτη ή Διεθνείς Οργανισμούς και απαιτείται κύρωσή της από όλα τα αρμόδια εθνικά και περιφερειακά Κοινοβούλια.

Στόχος της Συμφωνίας είναι να στηρίξει τη διαδικασία της οικονομικής και κοινωνικής μετάβασης της Κούβας και να αναβαθμίσει τις διμερείς σχέσεις σε ένα ευρύ φάσμα τομέων. Προωθούνται ο διάλογος και η συνεργασία για την ενίσχυση της βιώσιμης ανάπτυξης, της δημοκρατίας και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και για την εξεύρεση κοινών λύσεων σε παγκόσμιες προκλήσεις, μέσω της συμμετοχής σε Διεθνείς Οργανισμούς.

Η Συμφωνία αποτελείται από τρία βασικά Μέρη: **1. πολιτικός διάλογος, 2. συνεργασία και διάλογος για τις τομεακές πολιτικές, και 3. εμπόριο και εμπορική συνεργασία.**

Οι διαπραγματευτικές οδηγίες εγκρίθηκαν από το Συμβούλιο Εξωτερικών Υποθέσεων τον Φεβρουάριο του 2014. Οι διαπραγματεύσεις άρχισαν τον Απρίλιο του 2014 και η Συμφωνία υπεγράφη στις 12 Δεκεμβρίου 2016. Στις 5 Ιουλίου 2017 το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ενέκρινε τη Συμφωνία με 567 ψήφους υπέρ, 65 κατά και 31 αποχές.

Η Συμφωνία αποτελείται από 5 Μέρη και 89 άρθρα, ως ακολούθως:

Στο **Μέρος Ι** παρουσιάζονται οι Γενικές Διατάξεις με αναφορά στους στόχους και τις αρχές της Συμφωνίας, ήτοι περαιτέρω εμβάθυνση της στρατηγικής εταιρικής σχέσης μεταξύ Ε.Ε –Κούβας επί τη βάση των αρχών της αμοιβαιότητας, της ισότητας, του αμοιβαίου σεβασμού και της τήρησης του διεθνούς δικαίου, με σαφή αναφορά στον Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών.

Στα 12 άρθρα του **Μέρους ΙΙ**, αποτυπώνεται η βούληση των συμβαλλομένων για ανάπτυξη πολιτικού διαλόγου, ο οποίος θα καλύπτει όλες τις πτυχές αμοιβαίου συμφέροντος σε περιφερειακό ή διεθνές επίπεδο. Στόχοι του εν λόγω διαλόγου, είναι η ενδυνάμωση της αμοιβαίας κατανόησης και εμπιστοσύνης, η ανταλλαγή απόψεων

και πληροφοριών, η προώθηση της σχέσης μεταξύ Ε.Ε και Κοινότητας των κρατών Λατινικής Αμερικής και Καραϊβικής (CELAC), καθώς και η προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Οι δύο πλευρές, επιπροσθέτως, δεσμεύονται από κοινού για την τήρηση των διεθνών υποχρεώσεών τους στον τομέα του αφοπλισμού και της μη διάδοσης όπλων μαζικής καταστροφής, την καταπολέμηση της τρομοκρατίας, της εμπορίας ανθρώπων και της παράνομης διακίνησης μεταναστών, της παραγωγής και διακίνησης παράνομων ναρκωτικών και τέλος, για την εξάλειψη κάθε μορφής διακρίσεων και ξενοφοβίας. Στο Μέρος II, προστίθεται ένας ακόμη στόχος, αυτός της προώθησης της βιώσιμης και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξης, με έμφαση στην επίτευξη των στόχων της Ατζέντας 2030 για τη βιώσιμη ανάπτυξη, και στην προσπάθεια εξάλειψης της φτώχειας, του αναλφαριθμητισμού και των ανισοτήτων.

Το **Μέρος III**, περιλαμβάνει επτά Τίτλους, κεντρικός άξονας των οποίων είναι η εδραίωση και εμβάθυνση της συνεργασίας μεταξύ των συμβαλλομένων μερών σε επιμέρους τομεακές πολιτικές. Ειδικότερα, ο Τίτλος I εμπεριέχει γενικές διατάξεις και απαριθμούνται οι ειδικότεροι τομείς συνεργασίας. Οι δύο πλευρές δεσμεύονται να αναπτύξουν διαύλους επικοινωνίας με όλους τους ενδιαφερόμενους φορείς, συμπεριλαμβανομένων των Διεθνών Οργανισμών, των περιφερειακών και τοπικών Κυβερνήσεων, της κοινωνίας των πολιτών και του ιδιωτικού τομέα. Στα εργαλεία της διμερούς συνεργασίας περιλαμβάνεται η τεχνική και χρηματοδοτική υποστήριξη, ο διάλογος και η ανταλλαγή απόψεων, η συμμετοχή της Κούβας σε προγράμματα της Ε.Ε και σε άλλους τομείς αμοιβαίου ενδιαφέροντος, ενώ προβλέπεται, τέλος, η δυνατότητα σύστασης Επιτροπής Συντονισμού για την παρακολούθηση των δράσεων συνεργασίας.

Ο Τίτλος II αναφέρεται σε ζητήματα δημοκρατίας, ανθρωπίνων δικαιωμάτων και χρηστής διακυβέρνησης, με την έμφαση να δίδεται στον σεβασμό του διεθνούς δικαίου και του Χάρτη Η.Ε, στην προώθηση των ελευθεριών και δικαιωμάτων όπως σαφώς ορίζονται στην Οικουμενική Διακήρυξη Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, στην ενίσχυση των δημοκρατικών θεσμών και του κράτους δικαίου, στον σεβασμό της αρχής της ισονομίας και της δίκαιης δίκης, στην προστασία των μειονοτήτων και τέλος, στην ανάγκη προώθησης των ανωτέρω στις εσωτερικές πολιτικές των συμβαλλόμενων μερών.

Ο Τίτλος III ρυθμίζει ζητήματα δικαιοσύνης, ασφάλειας των πολιτών και μετανάστευσης. Τα συμβαλλόμενα μέρη, αναγνωρίζοντας την ανάγκη ενδυνάμωσης της συνεργασίας σε αυτούς τους τομείς, δεσμεύονται για την καταβολή κοινών προσπαθειών, στοχεύοντας στην καταπολέμηση της διακίνησης παράνομων ναρκωτικών ουσιών, της διαφθοράς, της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και του οργανωμένου εγκλήματος, συμπεριλαμβανομένου του οικονομικού εγκλήματος. Προς εξυπηρέτηση των σκοπών αυτών, τα μέρη συμφωνούν να ανταλλάσσουν συναφείς πληροφορίες, βέλτιστες πρακτικές και τεχνογνωσία, να αναλαμβάνουν πρωτοβουλίες ανάπτυξης ικανοτήτων και συντονισμού μεταξύ των αρμόδιων Αρχών και να διασφαλίζουν τη διαφανή διαχείριση των δημόσιων πόρων. Περαιτέρω, αναφέρεται η κοινή βούληση των δύο πλευρών για αντιμετώπιση της τρομοκρατίας, επισημαίνεται ωστόσο, ότι όλες οι ενέργειες πρέπει να σέβονται πλήρως την εδαφική κυριαρχία των μερών, τα ανθρώπινα δικαιώματα και τις θεμελιώδεις ελευθερίες.

Μια ακόμη πρόβλεψη του Τίτλου III αφορά τη συνεργασία στον τομέα της μετανάστευσης. Ευρωπαϊκή Ένωση και Κούβα δεσμεύονται να επικεντρώσουν τις κοινές τους προσπάθειες στα κάτωθι: ανάπτυξη εθνικής νομοθεσίας σύμφωνα με

αρχές και κανόνες του διεθνούς δικαίου, κατοχύρωση δικαιωμάτων εισδοχής και δίκαιης μεταχείρισης και βιώσιμη επανένταξη επαναπατριζόμενων. Τέλος, τα μέρη συμφωνούν να διαπραγματευτούν, εφόσον τους ζητηθεί, ειδικότερη Συμφωνία περί μετανάστευσης που θα ρυθμίζει τις συγκεκριμένες υποχρεώσεις των κ-μ της Ε.Ε και της Κούβας.

Ο Τίτλος IV καλύπτει ζητήματα κοινωνικής ανάπτυξης. Αποτυπώνεται η βούληση των μερών για ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής μέσω της μείωσης της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού, της καλύτερης κατανομής του εισοδήματος, των υγιών φορολογικών πολιτικών και των αποτελεσματικότερων συστημάτων κοινωνικής προστασίας. Τα συμβαλλόμενα μέρη καλούνται περαιτέρω, να καταβάλλουν προσπάθειες για προαγωγή της απασχόλησης και της κοινωνικής προστασίας, σεβόμενοι ωστόσο πλήρως τα εργασιακά πρότυπα της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας. Στα αμέσως επόμενα άρθρα, οι δύο πλευρές δεσμεύονται να προωθούν τη συνεργασία σε τομείς αμοιβαίου συμφέροντος, ήτοι εκπαίδευση και νεολαία, δημόσια υγεία, πολιτισμός, προστασία καταναλωτών και ευάλωτα άτομα.

Τα τρία άρθρα του Τίτλου V, καθορίζουν ένα κοινό πλαίσιο προστασίας του περιβάλλοντος και βελτίωσης της ποιότητάς του σε τοπικό, περιφερειακό και παγκόσμιο επίπεδο. Προς τον σκοπό αυτό, τόσο η Ε.Ε όσο και η Κούβα, συμφωνούν να αναλάβουν πρωτοβουλίες και να αναπτύξουν κοινές δράσεις, αποδίδοντας ωστόσο τη δέουσα προσοχή στη σχέση μεταξύ της οικονομικής ανάπτυξης και του περιβάλλοντος. Ιδιαίτερη έμφαση δίδεται στην αντιμετώπιση παγκόσμιων προβλημάτων, στη διατήρηση των φυσικών πόρων, στην ανάγκη διαχείρισης του κινδύνου καταστροφών και στη δέσμευση των μερών για βελτίωση των μέτρων πρόληψης, ετοιμότητας και αποκατάστασης ζημιών.

Στους Τίτλους VI και VII του Μέρους III ρυθμίζονται ζητήματα οικονομικής ανάπτυξης και περιφερειακής ολοκλήρωσης και συνεργασίας. Εν προκειμένω, επισημαίνεται η κοινή βούληση των συμβαλλομένων για ανάπτυξη της συνεργασίας σε πληθώρα τομέων, όπως αυτοί της γεωργίας, της αλιείας και της ανάπτυξης της υπαίθρου, της επιστήμης και της τεχνολογίας, της ενέργειας, του βιώσιμου τουρισμού και των μεταφορών. Περαιτέρω, τα μέρη συμφωνούν να αναπτύξουν δράσεις συνεργασίας, αποσκοπώντας στον εκσυγχρονισμό της δημόσια διοίκησης της Κούβας και στην ώθηση της κουβανικής οικονομίας. Η συνεργασία αυτή, προβλέπεται να επικεντρωθεί σε τομείς αμοιβαίου ενδιαφέροντος, όπως η εποπτεία του κράτους, τα μέτρα διευκόλυνσης του εμπορίου, η ανάπτυξη της βιομηχανίας και η χρηστή διακυβέρνηση.

Το **Μέρος IV**, περιλαμβάνει στα 21 άρθρα του διατάξεις σχετικά με το εμπόριο και την εμπορική συνεργασία. Λόγω της ιδιαιτερότητας του τομέα, το εν λόγω Μέρος αφιερώνει τον Τίτλο I σε θέματα διασυνοριακών εμπορικών συναλλαγών, ενώ ο Τίτλος II ρυθμίζει ζητήματα συνεργασίας μεταξύ των μερών επί εμπορικών θεμάτων. Ειδικότερα, στο πρώτο μέρος, τα συμβαλλόμενα μέρη αναγνωρίζοντας αρχικώς ότι η μείωση των δασμών και άλλων εμποδίων συνιστά όχημα για την ανάπτυξη και την ευημερία, δεσμεύονται να εφαρμόζουν τη ρήτρα του «μάλλον ευνοούμενου κράτους» και την αρχή της εθνικής μεταχείρισης στις μεταξύ τους εμπορικές σχέσεις. Δεσμεύονται ακόμη για διευκόλυνση του εμπορίου στα πλαίσια του ΠΟΕ. Επιπροσθέτως, ενθαρρύνεται η στενότερη συνεργασία και η ανταλλαγή πληροφοριών

και τεχνογνωσίας στους τομείς της διανοητικής ιδιοκτησίας, συμπεριλαμβανομένης της προστασίας των γεωγραφικών ενδείξεων, αλλά και η συνεργασία μεταξύ Τελωνειακών Υπηρεσιών των μερών. Στη συνέχεια, τα συμβαλλόμενα μέρη συμφωνούν να αναπτύξουν κοινές δράσεις με στόχο την εξάλειψη των τεχνικών εμποδίων στο εμπόριο, ενώ τέλος, ζητήματα επενδύσεων ρυθμίζονται στο τελευταίο άρθρο, σύμφωνα με το οποίο επιβάλλεται η εγκαθίδρυση ενός διαφανούς και ευνοϊκού για αμοιβαίες επενδύσεις περιβάλλοντος. Σε κάθε περίπτωση πάντως, η ανάπτυξη του εμπορίου οφείλει να λαμβάνει υπ' όψη περιβαλλοντικούς και κοινωνικούς περιορισμούς.

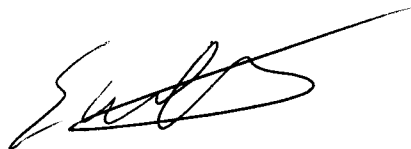
Τέλος, το **Μέρος V** περιλαμβάνει τις τελικές διατάξεις οι οποίες, μεταξύ άλλων, καθορίζουν τα της έναρξης ισχύος της Συμφωνίας και τα της προσωρινής εφαρμογής της. Προβλέπεται ακόμη, η συγκρότηση Μικτού Συμβουλίου - το οποίο αποτελείται από εκπροσώπους των μερών σε επίπεδο Υπουργών - αρμοδιότητα του οποίου είναι η εποπτεία της εφαρμογής και της εκπλήρωσης των στόχων της Συμφωνίας, η έκδοση συστάσεων και η λήψη αποφάσεων. Για την εκτέλεση των καθηκόντων του, το Συμβούλιο αυτό δύναται να επικουρείται από μια Μικτή Επιτροπή, αποτελούμενη και αυτή από εκπροσώπους των δύο μερών.

Δεδομένου του πολιτικού, οικονομικού, εμπορικού και αναπτυξιακού ενδιαφέροντος που παρουσιάζει η Λατινική Αμερική και η Καραϊβική γενικότερα και, ειδικότερα, στο πλαίσιο αυτό, η Κούβα, η ρύθμιση και αναβάθμιση των πολιτικών αλλά και εμπορικών σχέσεων με την Ε.Ε. μέσω της παρούσας Συμφωνίας Πολιτικού Διαλόγου και Συνεργασίας, η οποία αποτελεί την πρώτη διμερή Συμφωνία της Ευρωπαϊκής Ένωσης με την Κούβα, αναμένεται να δώσει ώθηση στις σχέσεις της Ε.Ε. και της χώρας μας με την Κούβα. Θα επιτρέψει, επίσης, στην Ένωση να διαδραματίσει ενεργότερο ρόλο και να συμμετάσχει στην ανάπτυξη της χώρας αυτής, κυριώτερα μέσω της αποτελεσματικής ενίσχυσης της επισιτιστικής ασφάλειας, καθώς και της ευρείας πολιτικής συνεργασίας και του διαλόγου, γεγονός επωφελές και για την ελληνική πλευρά. Η εν λόγω Συμφωνία αναμένεται να ενισχύσει το διάλογο και να καταστήσει πιο επιχειρησιακή την συνεργασία των δύο πλευρών, μέσω της εκπόνησης συγκεκριμένων προγραμμάτων, σε σειρά τομέων, όπως αυτοί της χρηστής διακυβέρνησης, της καταπολέμησης του οργανωμένου εγκλήματος και της διακίνησης παράνομων ναρκωτικών ουσιών, της μετανάστευσης, της βιώσιμης ανάπτυξης, της κλιματικής αλλαγής, της απασχόλησης και της ανάπτυξης. Επίσης, αναμένεται ότι η Συμφωνία θα ενισχύσει την υποστήριξη δραστηριοτήτων που σχετίζονται με την περιφερειακή συνεργασία μεταξύ της Κούβας και των γειτονικών χωρών της στην Καραϊβική, στο πλαίσιο του CARIFORUM, ιδίως στους τομείς προτεραιότητας που προσδιορίζονται στην Κοινή Στρατηγική Εταιρικής Σχέσης Καραϊβικής-ΕΕ. Τέλος, η Συμφωνία διασφαλίζει τα ελληνικά συμφέροντα σε ευρύτερο διεθνές πλαίσιο μέσω αναφορών στη δημοκρατία, τα ανθρώπινα δικαιώματα, τη δικαιοσύνη, τη μη διάδοση των όπλων μαζικής καταστροφής, καθώς και στην καταπολέμηση της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Θέτοντας τα ανωτέρω υπόψη της Ολομέλειας της Βουλής των Ελλήνων, εισηγούμαστε την ψήφιση του υποβαλλόμενου σχεδίου νόμου.

Αθήνα, 28 Μαρτίου 2018

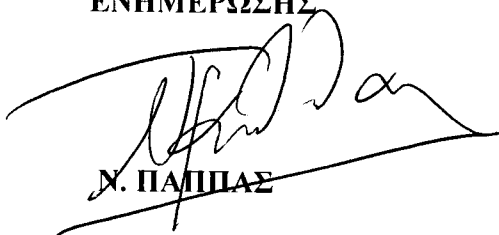
ΟΙ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ



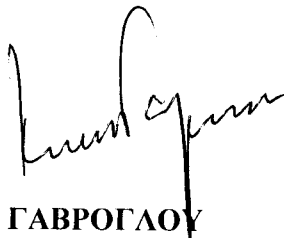
Π. ΣΚΟΥΡΛΕΤΗΣ

ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ,
ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ ΚΑΙ
ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ



Ν. ΠΑΠΠΑΣ

ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ
ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ



Κ. ΓΑΒΡΟΓΛΟΥ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ



Ν. ΚΟΤΖΙΑΣ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ



Ε. ΤΣΑΚΑΛΩΤΟΣ

Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ ΚΑΙ ΥΠΟΥΡΓΟΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ



ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΡΑΓΑΖΑΚΗΣ

ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ



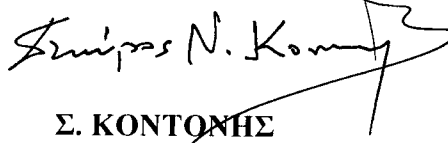
Π. ΚΑΜΜΕΝΟΣ

ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ
ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗΣ



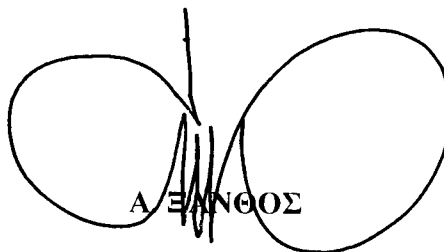
Ε. ΑΧΤΣΙΟΓΛΟΥ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ



Σ. ΚΟΝΤΟΝΗΣ

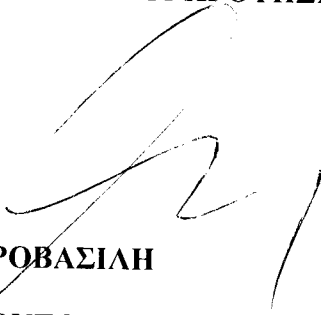
ΥΓΕΙΑΣ



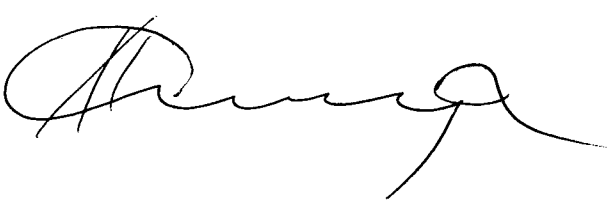
Α. ΖΑΝΓΟΣ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗΣ

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ



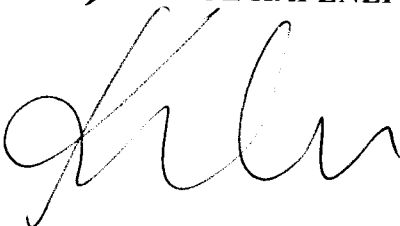
Ο. ΓΕΡΟΒΑΣΙΛΗ



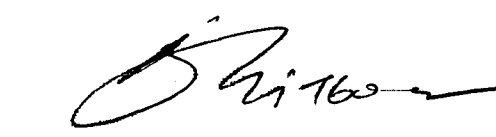
Α. ΚΟΝΙΟΡΛΟΥ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ



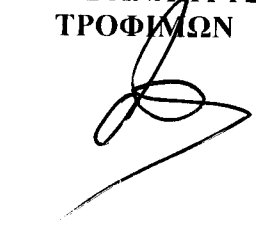
Γ. ΣΤΑΘΑΚΗΣ



ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΒΙΤΣΑΣ

ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ
ΤΡΟΦΙΜΩΝ

ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ



Ε. ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ



Ε. ΚΟΥΝΤΟΥΡΑ

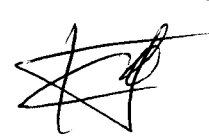
ΟΙ ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΕΣ ΥΠΟΥΡΓΟΙ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ
ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ



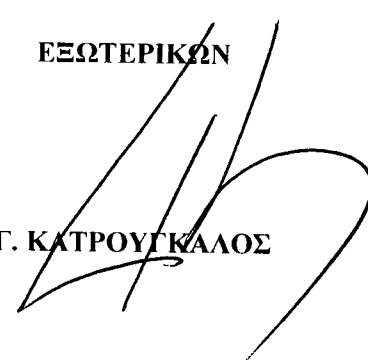
Ν. ΤΟΣΚΑΣ



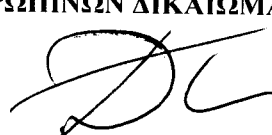
Κ. ΦΩΤΑΚΗΣ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ, ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ ΚΑΙ
ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

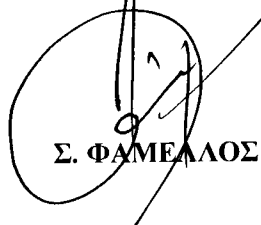


Γ. ΚΑΤΡΟΥΓΚΑΛΟΣ



Α. ΠΑΠΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ


Σ. ΦΑΜΕΛΛΟΣ